

საგადასახდო, აუდიტისა და აღრიცხვის ტექნოლოგიები

საგადახდო ბარათების ბაზარი საქართველოში

მედეა ჭელიძე, სტუ-ს ასოცირებული პროფესორი

XX

საქართველოში საგადახდო ბარათების ბაზრის ჩამოყალიბების პირველი ნაბიჯები XX საუკუნის 90-იანი წლების ბოლოდან გადაიდგა. პირველად კომერციულმა ბანკებმა დაიწყეს ლოკალური ბარათების ემისია. 1998 წლიდან გამოშვებულ იქნა Visa-ს საერთაშორისო ბარათები, ხოლო 1999 წელს - MasterCard-ის ბარათები. საქართველოში არსებული კომერციული ბანკები ასევე უშვებენ American Express-ის და ლოკალურ (Georgian Card-ის, UFC-ის, Smartivi და სხვა) ბარათებს.

საგადახდო ბარათების მარეგულირებელი პირველი ნორმატიული აქტი - „დებულება საბანკო პლასტიკური ბარათების შესახებ“ ეროვნული ბანკის პრეზიდენტის 70 ბრძანებით დამტკიცდა 2007 წლის 15 მარტს, რომელიც ჩაანაცვლა ახალმა ნორმატიულმა აქტმა - საქართველოს ეროვნული ბანკის პრეზიდენტის 2011 წლის 16 მაისის 38/04 ბრძანებით დამტკიცებულმა „საგადახდო ბარათების შესახებ დებულებამ“. საგადახდო ბარათების მარეგულირებელი ახალი აქტი მიზნად ისახავს ინოვაციური ტიპის საგადახდო ბარათების დანერგვისა და განვითარების ხელშეწყობას.

საქართველოს საგადახდო ბარათების ბაზარი წარმოდგენილია სადებეტო და სხვადასხვა კატეგორიის საკრედიტო ბარათებით: ელექტრონი და Cirrus/Maestro-დან დაწყებული, მაღალი კლასის - გოლდი, პლატინუმი და ინფინიტი ბარათებით დამთავრებული. თანდათან პოპულარული ხდება ასევე ბიზნეს ბარათები, რომლებიც განკუთვნილია იურიდიული პირებისთვის.

საქართველოს საგადახდო ბარათების ბაზარი ხასიათდება ინოვაციური პროდუქტების დანერგვის მაღალი ტემპით, რასაც თავისი მხრივ ეროვნული ბანკი ხელსუწყობს რეგულაციური თვალსაზრისით. ქვეყანაში განვითარებულია ჩიპიანი ბარათების ტექნოლოგიები, შემოდის უკონტაქტო ბარათების ტექნოლოგიებიც,

რომლებიც გამოიყენება საზოგადოებრივ ტრანსპორტში, სავაჭრო/მომსახურების ობიექტებში, სკოლის სასაბუღალტროში და ა.შ.

საგადახდო ბარათების ბაზრის მკვეთრი განვითარება შეიმჩნევა 2004 წლიდან, რაც მეტწილად გამოიხატა გამოშვებული საგადახდო ბარათების რაოდენობისა და ბარათების მიმღები ობიექტების ქსელის საგრძნობი ზრდით მთელი ქვეყნის მასშტაბით. ბოლო პერიოდში განსაკუთრებით იმატა საგადახდო ბარათებით განხორციელებული ტრანზაქციების ბრუნვამ როგორც რაოდენობრივად, ასევე თანხობრივად.

საგადახდო ბარათების, როგორც საგადახდო ინსტრუმენტის განვითარებაში კომერციულ ბანკების მიერ გატარებულ ღონისძიებებთან ერთად დიდი როლი ითამაშა სახელმწიფო პოლიტიკამაც, კერძოდ:

- ყველა სოციალური დახმარების (პენსიები, დევენილთა დახმარებები და სხვა) გაცემა დაიწყო საბანკო არხების საშუალებით. ბანკებმა, აღნიშნული დახმარებების გაცემის მიზნით, მომხმარებლებს დაუმზადეს საგადახდო ბარათები, რის შედეგადაც მათ აღარ სჭირდებოდათ კონკრეტული მომსახურების ცენტრში მისვლა, არამედ შეუძლიათ კუთვნილი თანხა გამოიტანონ ბანკომატიდან (სერვის ცენტრიდან) ან განახორციელონ გადახდა ბარათის მომსახურების ნებისმიერ ობიექტში;

- საჯარო სამსახურებისთვის სავალდებულო გახდა თანამშრომლისთვის ხელფასების გაცემა მათი პირადი საბანკო ანგარიშის საშუალებით. ამ შემთხვევაშიც ყველა ბანკმა საჯარო სამსახურის თანამშრომლებს შესთავაზა საგადახდო ბარათები. არასაჯარო სექტორიც თავის თანამშრომლებზე ხელფასების გაცემას ძირითადად საგადახდო ბარათების საშუალებით ახორციელებს;

- მთელ რიგ საჯარო სკოლის კვების ობიექტებში

შეიზღუდა ნაღდი ფულით ვაჭრობა. ბანკებმა გამოუშვეს სპეციალურად მოსწავლეებისათვის ლიმიტირებული ფუნქციის მქონე ბარათები, რომელიც მოსწავლეს შეუძლია გამოიყენოს მხოლოდ კონკრეტულ ობიექტში (სკოლის სასადილოში) და მშობლის მიერ წინასწარ განსაზღვრული თანხის ფარგლებში.

დღეს, საქართველოში არსებული 20 კომერციული ბანკიდან, 16 ბანკი უშვებს საგადახდო ბარათებს, რომელთა საშუალებითაც შესრულებული ოპერაციები მუშავდება 6 საპროცესინგო ცენტრის საშუალებით. აქედან, 4 საპროცესინგო ცენტრი საქართველოს ტერიტორიაზეა განლაგებული, ხოლო ორი - საქართველოს ფარგლებს გარეთ.

საქართველოში საბარათო ოპერაციების დამუშავებას უზრუნველყოფენ დამოუკიდებელი და ასევე ბანკის შიდა საპროცესინგო ცენტრები. სს „ჯორჯიან ქარდი“ და სს „გაერთიანებული საფინანსო კორპორაცია“ (UFC) არიან დამოუკიდებელი კომპანიები, რომელთა საქმიანობაში შედის საბარათო ტრანზაქციების დამუშავება, ბარათების პერსონალიზაცია, სავაჭრო ობიექტების ექვირინგის ქსელის მხარდაჭერა, ბანკომატების ქსელის მხარდაჭერა და მართვა და საგადახდო ბარათებთან დაკავშირებული სხვა სერვისები. ქვეყანაში ასევე ფუნქციონირებს 2 ბანკის - „ლიბერთი ბანკის“ და ბანკი „ქართუს“ შიდა საპროცესინგო ცენტრი.

საქართველოში არსებულმა ყველა საპროცესინგო სისტემამ წარმატებით გააიარა სერტიფიცირება და აკმაყოფილებენ მათი მიერ განსაზღვრულ უსაფრთხოების მოთხოვნებს.

კლიენტის სურვილით ბანკი კლიენტისთვის ხსნის ერთ-ერთი გადახდის სისტემის საგადახდო ბარათს. ბანკი ვალდებულია საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით მოახდინოს კლიენტების იდენტიფიცირება, რომლებიც ხსნიან საბარათო და სხვა ანგარიშებს ბანკში და საგადახდო ბარათების მფლობელების იდენტიფიცირება, რომლებიც ამ ბარათების მეშვეობით ახორციელებენ ოპერაციებს ამ ანგარიშებზე.

ბანკის მოთხოვნის შემთხვევაში კლიენტი ვალდებულია წარმოადგინოს დოკუმენტები და ცნობები, რომლებიც საჭიროა მისი პიროვნების, საქმიანობის არსის, ფინანსური მდგომარეობის გარკვევისათვის. თუ კლიენტმა არ წარმოადგინა საჭირო დოკუმენტები ან ცნობები, ან განზრახ წარადგინა არასწორი ინფორმაცია თავის შესახებ, ბანკს უფლება აქვს უარი უთხრას კლიენტს მომსახურებაზე.

საგადახდო ბარათი წარმოადგენს ემიტენტის საკუთრებას და ეძლევა კლიენტს ან მის მინდობილ

პირს კლიენტთან გაფორმებული ხელშეკრულების პირობების თანახმად. ხელშეკრულების დადების წინ ემიტენტი აცნობებს კლიენტს გადახდის ბარათის მიღების პირობებს, მომსახურების ტარიფებს და გადახდის ბარათის გამოყენების წესებს.

გადახდის ბარათების გამოყენებით ოპერაციებზე სახსრების აღრიცხვისათვის ემიტენტი კლიენტებს უხსნის საბარათო ანგარიშებს საბალანსო ანგარიშებზე, რომლებიც განსაზღვრულია საქართველოს ბანკებში გადახდის ბარათების გამოყენებით ოპერაციების საბუღალტრო აღრიცხვის საკითხებში ეროვნული ბანკის ნორმატიულ-სამართლებრივი აქტებით.

ბანკები ახორციელებენ სახსრების ჩარიცხვას საბარათო ანგარიშებზე ანგარიშის დადგენილი რეჟიმების და კლიენტთან გაფორმებული ხელშეკრულების პირობების გათვალისწინებით.

გადახდის სისტემის წევრის მიერ ემიტირებული საგადახდო ბარათის სახე, მისი საიდენტიფიკაციო მონაცემების მატარებლის ტიპი (მაგნიტური ზოლი, მიკროსქემა და ა.შ.), მასზე გრაფიკული სახით დასატანი რეკვიზიტები დგინდება შესაბამისი გადახდის სისტემის გადახდის ორგანიზაციის მიერ, რომელშიც ეს ბარათი გამოიყენება, საქართველოს შესაბამისი სახელმწიფო სტანდარტებით და სტანდარტიზაციის საერთაშორისო ორგანიზაციის მიერ მიღებული საერთაშორისო სტანდარტებით დადგენილი მოთხოვნების გათვალისწინებით. გადახდის ბარათზე დასატანი სავალდებულო რეკვიზიტებია ის რეკვიზიტები, რომლებიც იძლევიან გადახდის სისტემის და ბარათის ემიტენტის იდენტიფიცირების საშუალებას. გადახდის ბარათი უნდა შეიცავდეს რეკვიზიტებს (გრაფიკული და/ან ელექტრონული სახით), რომლებიც იძლევიან მისი მფლობელის იდენტიფიცირების საშუალებას. გადახდის სისტემის წესებით შეიძლება დადგენილ იქნას გადახდის ბარათის დამატებითი რეკვიზიტები.

ბარათის თავიდან გაცემის შემთხვევაში მფლობელი ვალდებულია ბანკს გასანადგურებლად დაუბრუნოს ვადაგასული ბარათი, დაკარგული ან მოპარული ბარათების გარდა.

საგადახდო ბარათის გამოყენებით შესრულებული ოპერაციების კონტროლი. მოვაჭრეების, ფინანსური დაწესებულებების, ტექნიკური ეკვაიერების საქმიანობის, რომელიც დაკავშირებულია საგადახდო ბარათებთან, კონტროლს და მეწარმე სუბიექტების და საბიუჯეტო დაწესებულებების მიერ კორპორაციული საგადახდო ბარათების გამოყენებით ჩატარებულ ოპერაციებზე სახსრების მიზნობრივი გამოყენების კონტროლს ახორციელებენ უფლებამოსილი სახელმწიფო ორგანოები, რომელთა საქართველოს

კანონმდებლობით მინიჭებული აქვთ ასეთი უფლებ-
ბამოსილება.

ვფიქრობთ, მნიშვნელოვან მოვლენად უნდა ჩაით-
ვალოს „საქართველოს ბანკის“ მიერ ბაზარზე ახა-
ლი თაობის უკონტაქტო საბანკო ბარათის - Express
Card-ის გამოტანა. ბანკის ხელმძღვანელთა განცხა-
დებით, Express Card სრულიად ახლებური სადებეტო
ბარათია, რომელიც ერთდროულად ასრულებს საბან-
კო და სამგზავრო ბარათის ფუნქციას, მას ასევე აქვს
ქულების დაგროვების საკუთარი სისტემა Express
Bonus. აღნიშნული ბარათით გადახდა არის მარტივი
და მოსახერხებელი, მასზე ქულების დაგროვება -
ავტომატური, ხოლო დაგროვილი Express ქულებით
ტრანსპორტში მგზავრობა - უფასო. Express Card პირ-
ველი ბარათია ქართულ ბაზარზე, რომელიც საშუალე-
ბას აძლევს მომხმარებელს გადაიხადოს, დააგროვოს
და იმგზავროს ყველაზე მარტივად და სწრაფად - მხო-
ლოდ ერთი შეხებით, Express Pay საგადახდო სისტე-
მის მეშვეობით. Express Card-ით შესაძლებელია სა-
სურველი ნივთისა თუ მომსახურების შეძენა სავაჭრო
და მომსახურების ობიექტებში და ასევე მგზავრობის
საფასურის გადახდა თბილისის მეტროში, ავტობუსში,
სამარშრუტო ტაქსში და საბაგიროზე. Express Card-
ით PIN კოდის აკრეფის გარეშე, ანუ ერთი შეხებით
გადახდა შესაძლებელია 20 ლარამდე ღირებულების
ნივთის ან მომსახურების შეძენისას. მომხმარებლის
უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად, მეტი ღირებუ-
ლების მომსახურების ან საქონლის შეძენისას, საჭი-
როა ბარათის PIN კოდის შეყვანა.

ბარათით ნებისმიერი საბანკო ოპერაციის ჩატარე-
ბისას (ტრანსპორტში გადახდის გარდა), მომხმარე-
ბელს ავტომატურად დაერიცხება ქულების გარკვეუ-
ლი რაოდენობა, რომლის გადაცვლაც შესაძლებელია
საზოგადოებრივი ტრანსპორტით უფასო მგზავრობაზე
და სხვა მომსახურებაზე. დარიცხული ქულების გადაც-
ვლა უფასო მგზავრობაზე და ქულების რაოდენობის
შემოწმება შესაძლებელია Express Pay-ს გადახდების
აპარატებისა და საქართველოს ბანკის ბანკომატების
მეშვეობით. Express Card-ის ანგარიშზე თანხის ჩა-
რიცხვა შესაძლებელია საქართველოს ბანკის ნებისმი-
ერ სერვისცენტრში, აგრეთვე Express Pay გადახდების
აპარატით, ინტერნეტბანკით და მობილბანკით.

Express Card-ის ანგარიში იხსნება ოთხ ვალუტაში:
ლარი, აშშ დოლარი, ევრო და გირვანქა სტერლინგი.
ბარათის ვადა 4 წელია, ბარათის ტიპი - MasterCard
Debit (წლიური ღირებულება 10 ლარი) და MasterCard
Standard (წლიური ღირებულება 40 ლარი). ანგარიშის
მომსახურების საკომისიო - 1 ლარი (თვეში). Express
Card-ით სარგებლობა შეუძლია ყველას მიუხედავად

იმისა, ერიცხება ხელფასი საქართველოს ბანკში თუ
ნებისმიერ სხვა ბანკში.

საგადახდო ბარათების სტატისტიკა. საქართველოს
ეროვნული ბანკის ინფორმაციით, 2012 წლის III
კვარტლის ბოლოს არსებული მდგომარეობით:

- საქართველოში გამოშვებული საგადახდო
ბარათების რაოდენობა შეადგენს 4,573,685-ს, რაც 258
ათასით (ანუ 6%-ით) მეტია მეორე კვარტლის ბოლოს
გამოშვებული ბარათების რაოდენობაზე. მიმდინარე
წლის დასაწყისიდან გამოშვებული ბარათების
რაოდენობა გაიზარდა 595 ათასი ბარათით (15%-ით).
ერთ სულ მოსახლეზე გამოშვებულია ერთი ბარათი.

**მიმოქცევაში არსებული საგადახდო საკრედიტო და
სადებეტო ბარათების რაოდენობა
(2007-2012 წწ. III კვარტალი)¹**

პერიოდის ბოლოს	საკრედიტო ბარათი (CR)	ცვლილება %-ში	სადებეტო ბარათი (DB)	ცვლილება %-ში	სულ	ცვლილება %-ში
2007	90.920		1.704.347		1.795.267	
2008	365.257	302%	2.562.572	50%	2.927.829	63%
2009	250.875	-31%	2.954.142	15%	3.205.017	9%
2010	410.997	64%	2.662.911	-10%	3.073.908	-4%
2011	560.918	36%	3.169.821	19%	3.730.739	21%
2012 (სექტ.)	658.477	17%	3.915.208	24%	4.573.685	23%

საგადახდო ბარათებით 2012 წლის 9 თვეში სულ
შესრულდა 14,2 მლნ ოპერაცია, თანხით 1,94 მლრდ
ლარი. აქედან ოპერაციების რაოდენობის 97% და
თანხის 94% შესრულდა ქვეყნის შიგნით. სავაჭრო/
მომსახურების ობიექტებში გადახდის ოპერაციები
შეადგენდა სულ ბარათებით განხორციელებული
ოპერაციების რაოდენობის 34%-ს და თანხის 14%-ს.
დანარჩენი კი იყო ნაღდი ფულის გატანის ოპერაციები.
2012 წლის II კვარტალთან შედარებით საგადახდო
ბარათებით განხორციელებული ტრანზაქციების
რაოდენობა შემცირდა 1%-ით და თანხა გაიზარდა
3%-ით. აქედან, სავაჭრო/მომსახურების ობიექტებში
გადახდის ოპერაციების რაოდენობა გაიზარდა 6%-
ით, ხოლო თანხა 10%-ით. ნაღდი ფულის გატანის
ოპერაციები რაოდენობრივად შემცირდა 4%-ით,
ხოლო თანხობრივად გაიზარდა 2%-ით (შენიშვნა:
ეს მონაცემები ასახავს ქართული ბარათებით
განხორციელებულ ოპერაციებს როგორც ქვეყნის

¹http://nbg.ge/uploads/sagadaxdo/pyment_card_statistics_iii_2012public1.pdf

შიგნით, ასევე ქვეყნის გარეთ).

საქართველოში ემიტირებული ბარათებით ქვეყნის შიგნით არსებულ სავაჭრო/მომსახურების ობიექტებში განხორციელდა 4,5 მლნ ოპერაცია. 2012 წლის III კვარტალში ქვეყნის შიგნით სავაჭრო/მომსახურების ობიექტებში შესრულებული გადახდის ოპერაციების რაოდენობა 45%-ით, ხოლო თანხა 37%-ით მეტია 2011 წლის შესაბამისი პერიოდის მონაცემებთან შედარებით. მიმდინარე წლის სექტემბრის თვეში სავაჭრო/მომსახურების ობიექტებში გადახდის

ოპერაციების რაოდენობრივი მაჩვენებელი იანვრის თვესთან შედარებით გაიზარდა 12%-ით, ხოლო თანხობრივი 9%-ით. მაშინ, როცა გასულ წელს იმავე პერიოდში ზრდამ შეადგინა 68% რაოდენობრივად და 76% - თანხობრივად. 2012 წლის 9 თვის მონაცემების საფუძველზე გადახდის ოპერაციების რაოდენობის ზრდის ყოველთვიური საშუალო მაჩვენებელი არის 1.5%, ხოლო თანხის ზრდის 1.1%. გასული წლის ანალოგიური მაჩვენებელი კი შეადგენს 7%-ს რაოდენობრივად და 8%-ს თანხობრივად.

რეზიდენტი ემიტენტების მიერ ემიტირებული საგადახდო ბარათებით განხორციელებული ოპერაციები (იშუინგი) (2007-2012 წწ. III კვარტალი)

პერიოდის ბოლოს	ოპერაციების რაოდენობა, ერთეული	მათ შორის		ოპერაციების მთლიანი მოცულობა, ათასი ლარი	მათ შორის	
		რეზიდენტი ემიტენტების მიერ ემიტირებული საგადახდო ბარათებით საქართველოს ტერიტორიაზე განხორციელებული ოპერაციების რაოდენობა, ერთეული	რეზიდენტი ემიტენტების მიერ ემიტირებული საგადახდო ბარათებით საზღვარგარეთ განხორციელებული ოპერაციების რაოდენობა, ერთეული		რეზიდენტი ემიტენტების მიერ ემიტირებული საგადახდო ბარათებით შიგნით განხორციელებული ოპერაციების მოცულობა, ათასი ლარი	რეზიდენტი ემიტენტების მიერ ემიტირებული საგადახდო ბარათებით საზღვარგარეთ განხორციელებული ოპერაციები, ათასი ლარი
2007	1 731 636	1 702 852	28 784	368 858	352 813	16 045
2008	2 890 888	2 834 508	56 380	405 103	381 014	24 089
2009	3 261 481	3 187 707	73 774	506 899	483 842	23 057
2010	3 996 092	3 892 324	103 768	632 882	604 311	28 571
2011	5 348 678	5 190 144	158 534	757 984	721 294	36 690
2012 (9 თვე)	4 680 570	4 503 224	177 346	750 663	713 534	37 129

წყარო: <http://nbg.ge/index.php?m=306>

— ინტერნეტით განხორციელებული ოპერაციების რაოდენობამ 2012 წლის 9 თვეში შეადგინა 533 399 ერთეული, თანხით 23 583 ათასი ლარი, რაც 35%-ით მეტია 2011 წლის შესაბამისი პერიოდის მონაცემებთან შედარებით (17 435 ათასი ლარი).

— საქართველოში ემიტირებული ბარათებით ქვეყნის შიგნით განხორციელდა 9.3 მლნ ნაღდი ფულის გატანის ოპერაცია, თანხობრივად 1.63 მლნ ლარი (რაც რაოდენობრივად 4%-ით ნაკლებია, ხოლო თანხობრივად 2%-ით მეტია წინა (მეორე) კვარტალის შესაბამის მაჩვენებლებზე).

— ნაღდი ფულის გატანის ოპერაციების რაოდენობრივი მაჩვენებელი 8%-ით შემცირდა, ხოლო თანხობრივი 1%-ით გაიზარდა 2011 წლის შესაბამის მაჩვენებელთან შედარებით. მიმდინარე წლის სექტემბრის თვეში ქვეყნის შიგნით ნაღდი თანხის გატანის ოპერაციების რაოდენობრივმა

ინტერნეტით განხორციელებული ოპერაციები (იშუინგი) (2007-2012 წწ. III კვარტალი)

პერიოდის ბოლოს	სულ	
	ოპერაციების რაოდენობა, ერთეული	ოპერაციების მთლიანი მოცულობა, ათასი ლარი
2007	26 246	2 122
2008	370 174	3 821
2009	244 884	5 725
2010	172 067	5 219
2011	508 684	30 462
2012 (სექტემბერი)	533 399	23 583

წყარო: <http://nbg.ge/index.php?m=306>

მაჩვენებელმა იანვრის თვესთან შედარებით მოიმატა 1%-ით, ხოლო თანხობრივმა 24%-ით. მაშინ, როცა გასულ წელს ამ მატეხამ შეადგინა 39% რაოდენობრივად და 46% - თანხობრივად.

– 2012 წლის 9 თვეში ნაღდი ფულის გატანის ოპერაციების რაოდენობის ზრდის საშუალო თვიური მაჩვენებელი არის +0.3%, ხოლო თანხობრივი კუთხით ზრდის საშუალო თვიური მაჩვენებელი შეადგენს +3%-ს. თუ შევადარებთ გასულ წელს, მაშინ რაოდენობრივი თვალსაზრისით ანალოგიური მაჩვენებელი არის +4% რაოდენობრივად და +5% თანხობრივად.

– ექვარიერი ბანკების მფლობელობაში არსებული მომსახურე ობიექტების საშუალებით დამუშავდა 14,8 მლნ საბარათე ოპერაცია, თანხით 2,1 მლრდ ლარი. ოპერაციების რაოდენობის 93% და თანხის 89% შესრულებულია საქართველოში ემიტირებული ბარათებით. მეორე კვარტალთან შედარებით ექვარიინგის მიერ დამუშავებული ოპერაციების

რაოდენობა გაიზარდა 0.4%-ით, ხოლო თანხა 5.5%-ით. განხორციელებული ტრანზაქციების 36% რაოდენობრივად და 17% თანხობრივად შესრულდა სავაჭრო/მომსახურების ობიექტებში განთავსებულ პოს-ტერმინალებში, 58% რაოდენობრივად და 76% თანხობრივად შესრულდა ბანკომატების საშუალებით, ხოლო დანარჩენი ოპერაციები განხორციელდა ბანკის ფილიალებში არსებული პოს-ტერმინალებით.

– 2012 წელს ქვეყნის შიგნით სავაჭრო/მომსახურების ობიექტებში განხორციელებული ტრანზაქციების თანხობრივი მაჩვენებლის ზრდის დინამიკა არის უფრო ნელი წინა წელთან შედარებით. 2012 წლის დასაწყისში შეინიშნებოდა ნაღდი ფულის გატანის ოპერაციების თანხობრივი მაჩვენებლის ზრდა როგორც წინა თვესთან, ასევე გასული წლის შესაბამის პერიოდებთან შედარებით, თუმცა აპრილის შემდგომ შეინიშნება ამ მაჩვენებლის კლება (სექტემბერში გაუტოლდა 2011 წლის შესაბამისი პერიოდის მონაცემებს).

საგადახლო ბარათების მომსახურე ობიექტების რაოდენობა
(2008 – 2012 წწ. III კვარტალი)

პერიოდის ბოლოს	ბანკომატები	სავაჭრო და მომსახურების ობიექტებში არსებული პოს-ტერმინალები	ბანკის ფილიალებსა და სერვის-ცენტრებში არსებული პოს-ტერმინალები
2008	1 333	6 088	1 535
2009	1 365	5 785	1 709
2010	1 500	7 164	2 191
2011	1 568	8 914	2 742
2012 (სექტემბერი)	1 836	10 607	2 827

წყარო: <http://nbg.ge/index.php?m=306>

MEDEA CHELIDZE, Associate professor of GTU

Payment Cards Market in Georgia

SUMMARY

Since 2004 some drastic changes have been observed in the development of Payment cards market in Georgia that is attributable basically to the increase of the number of payment cards emitted and significant growth of chains accepting them. Particularly, number and amount of transactions using payment cards have increased considerably in recent period.

The market of payment cards in Georgia is represented by debit cards as well as credit cards of different category. Business cards for legal entities are also becoming more and more popular.

Today 16 commercial banks out of 20 are offering payment cards in Georgia and transactions made using the credit cards are supported by 6 processing centers.

The article covers the following issues: general situation in the Georgian market of payment cards; activities that are connected to issuing payment cards by banks; control of transactions made via payment cards; government participation in the development of payment cards market; statistical data on payment cards, and etc.

Tables containing latest information on the number of credit and debit cards in circulation, transactions using payment cards emitted by resident emitters as well as via internet (issuing), number of places accepting payment cards are included in the article for better illustration.